

Individuell plan LSS

Meddelande 2007:30

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning	1
Metod	1
Avgränsning	2
Antal eller andel	2
Resultat	2
Länsstyrelsens kommentarer	6

Bilaga:
Enkät (dnr 701-16501-06)

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Dnr 701-16501-06

Länsstyrelsen har granskat i vilken omfattning de personer i länets kommuner som får insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) har individuell plan enligt 10 § den lagen. Granskningen har fokuserat hur antalet individuella planer har utvecklats 2006 jämfört med 2005, hur kommunerna informerar om individuell plan och hur kommunerna dokumenterar de individuella planerna. Resultatet av granskningen redovisas i denna rapport.

För granskningen och rapporten svarar socialkonsulent Kerstin Berger.

Benny Torstensson
socialdirektör

INLEDNING

Enligt 10 § lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) kan den enskilde, i samband med att insats enligt lagen beviljas, begära att en individuell plan (IP) med beslutade och planerade insatser upprättas i samråd med henne/honom. I planen ska även redovisas åtgärder som vidtas av andra än kommunen eller landstinget. Planen ska förlöpande och minst en gång om året omprövas. Kommunen och landstinget ska underrätta varandra om upprättade IP.

I Socialstyrelsens rapport från år 2003, *"Hur många har en individuell plan enligt LSS?"*, refereras till Socialstyrelsens genomförda utvecklings- och informationsprojekt under åren 2000 – 2002, *"Individuell plan på den enskildes villkor"*. Resultatet av projektet visade bland annat att IP enligt LSS är ett bra instrument för ökat inflytande och självbestämmande för brukaren, för delat samordningsansvar, för förändring och problemlösning och för att i god tid planera framåt. I Socialstyrelsens rapport (2003) redovisas också en enkätundersökning från 2003 där landets samtliga kommuner tillfrågades om hur många personer som den 1 april 2003 hade IP.

Länsstyrelsen har vid ett tidigare tillfälle granskat i vilken omfattning de personer i länets kommuner som får insatser enligt LSS har IP enligt 10 § den lagen (Meddelande 2006:20, Individuell plan LSS).

I november månad 2006 sände Länsstyrelsen ut en enkät (bilaga) till länets kommuner med förfrågan om hur många personer med insatser enligt LSS som också har IP.

Länsstyrelsen redovisar i denna rapport förhållandena i Hallands län under november månad 2006 vad gäller IP.

METOD

En enkät har tillställts samtliga kommuner i länet där uppgifter begärdes om antalet barn och ungdomar samt vuxna som hade IP den 1 november 2006. Samtliga kommuner har besvarat enkäten.

Enkäten motsvarar den som Socialstyrelsen tidigare använt sig av. Detta för att göra det möjligt att jämföra resultaten över åren.

Det efterfrågades:

Hur många personer som hade IP enligt LSS. Uppgiftslämnarna ombads vidare att fördela de personer som hade IP efter personkrets, kön och ålder, dvs. barn och ungdom eller vuxna. Till vuxna räknades de som under året fyllde 20 år eller som var äldre än 20 år. Uppgifter begärdes också om vilka rutiner som fanns för att informera om möjligheten att begära IP och hur planen dokumenterades.

I enkäten definierades IP som att:

- planen upprättas på brukarens begäran,
- planeringsarbetet sker i samarbete mellan brukare och handläggare,
- planeringsarbetet omfattar brukarens mål, planerade och beslutade insatser för att uppnå målet samt utvärdering eller datum för utvärdering,

- planen finns dokumenterad.

Länsstyrelsen har under hösten 2006 även genomfört en träff med länets kommuner för att diskutera IP. Fyra av länets sex kommuner deltog. Länsstyrelsen tar i olika förekommande sammanhang upp möjligheten att använda IP och när så är påkallat också inom ramen för den individtillsyn som genomförs.

Avgränsning

Socialstyrelsens enkät (2003) skickades till samtliga 290 kommuner men inte till landstingen. Orsaken till att landstingen inte tillfrågades om IP var att man ville undvika att samma person rapporterades flera gånger. Ställningstagandet grundar sig på antagandet att även om IP enligt LSS upprättas av personal som ger råd och stöd inom landstinget, deltar troligen någon representant från kommunen eller är informerad om att det finns IP. Avgränsningen kan leda till en underskattning av antalet personer med IP.

Länsstyrelsen har valt att göra på motsvarande sätt vilket inneburit att samtliga sex kommuner i länet befrågats men inte landstinget.

Antal eller andel

I denna rapport redovisas både antal och andel personer med IP.

Vid jämförelser t ex mellan år och kommuner används i huvudsak andel uttryckt i procent. Andelen med IP består av antalet personer med IP i förhållande till antalet personer med insats enligt LSS från kommunen.

RESULTAT

I Socialstyrelsens rapport (2003) redovisas att det då var 3 200 personer, 6,5 % av dem med insats enligt LSS, som hade IP.

Sammanställning för Hallands län gällande personer med insats enligt LSS och IP

	Antal personer med insats enligt LSS	Antal personer med IP	Antal personer med IP i procent
2005	1 480*	143	9,7 %
2006	1 512**	145	9,6 %

* Antalet personer med insats enligt LSS utgår från Socialstyrelsens statistik per den 1 oktober 2004 respektive ** per den 1 oktober 2005.

Hallands län hade 1 480 personer med insats enligt LSS 2005 varav 143 (9,7 %) barn, ungdomar samt vuxna hade IP. För 2006 var motsvarande siffror 1 512 personer med insats enligt LSS varav 145 (9,6 %) barn och ungdomar samt vuxna hade IP enligt LSS. Det innebär att det inte var någon större skillnad mellan åren 2005 och 2006 med avseende på antal och andel personer med IP.

Kommunsammanställning över antal personer med insats enligt LSS och antal personer med IP 2005 och 2006

	Antal personer med insats enligt LSS 2005	Antal personer med insats enligt LSS 2006	Antal personer med IP enligt LSS 2005	Antal personer med IP enligt LSS 2006
Kungsbacka	239	257	18 (7,5 %)	18 (7 %)
Varberg	281	276	54 (19,2 %)	41 (14,9 %)
Falkenberg	278	288	27 (9,7 %)	44 (15,3 %)
Halmstad	472	491	16 (3,4 %)	15 (3,1 %)
Laholm	161	151	15 (9,3 %)	18 (11,9 %)
Hylte	49	49	13 (26,5 %)	9 (18,4 %)
Totalt	1 480	1 512	143 (9,7 %)	145 (9,6 %)

Kommunsammanställning över antal personer med IP fördelat på personkretstillhörighet i antal och procent 2005 och 2006

Av Socialstyrelsens genomförda undersökning (2003) framgår att av de personer som hade IP tillhörde drygt 86 % personkrets 1, drygt 3 % med IP personkrets 2 samt knappt 10 % med IP personkrets 3.

	Antal personer med IP 2005/2006	Antal personer med IP i personkrets 1 2005/2006	Antal personer med IP i personkrets 2 2005/2006	Antal personer med IP i personkrets 3 2005/2006	Antal personer med IP i procent fördelat per kommun 2005/2006
Kungsbacka	18 / 18	18 / 18	0 / 0	0 / 0	7,5 / 7,0
Varberg	54 / 41	44 / 36	5 / 3	5 / 2	19,2 / 14,9
Falkenberg	27 / 44	27 / 44	0 / 0	0 / 0	9,7 / 15,3
Halmstad	16 / 15	11 / 11	1 / 1	4 / 3	3,4 / 3,1
Laholm	15 / 18	14 / 18	1 / 0	0 / 0	9,3 / 11,9
Hylte	13 / 9	13 / 8	0 / 1	0 / 0	26,5 / 18,4
Totalt	143 / 145	127 / 135	7 / 5	9 / 5	9,7 / 9,6

Vid Länsstyrelsens mätning 2005 fanns 127 personer i personkrets 1, 7 personer i personkrets 2 samt 9 personer i personkrets 3 som hade IP. Vid Länsstyrelsens mätning 2006 var det i länet en ökning med 8 personer i personkrets 1 till sammanlagt 135 som fått IP medan det i personkrets 2 och 3 hade skett en minskning med sammanlagt 6 personer sedan 2005.

Barn och ungdomar

Kommunsammanställning över antal IP fördelat på personkrets, kön, år och antal personer med insatser enligt LSS

Av Socialstyrelsens genomförda undersökning (2003) framgår att drygt 750 personer med IP avsåg barn och ungdomar som var 19 år eller yngre. Det innebär att knappt 6 % av de barn och ungdomar som hade en insats enligt LSS också hade IP. Cirka 90 % av de barn och ungdomar som hade IP tillhörde personkrets 1.

	Personkrets 1 antal IP fördelat på kön 2005/2006		Personkrets 2 antal IP fördelat på kön 2005/2006		Personkrets 3 antal IP fördelat på kön 2005/2006		Totalt antal IP fördelat per kommun 2005/ 2006	Antal personer med insats enligt LSS fördelat per kommun *2005/ **2006
	Flickor	Pojkar	Flickor	Pojkar	Flickor	Pojkar		
Kungsbacka	2 / 4	5 / 5	0 / 0	0 / 0	0 / 0	0 / 0	7 / 9	103 / 103
Varberg	6 / 4	10 / 7	0 / 0	0 / 0	0 / 0	1 / 0	17 / 11	81 / 81
Falkenberg	5 / 7	4 / 6	0 / 0	0 / 0	0 / 0	0 / 0	9 / 13	80 / 81
Halmstad	1 / 0	4 / 2	0 / 0	0 / 0	0 / 0	0 / 0	5 / 2	112 / 126
Laholm	1 / 0	4 / 4	0 / 0	1 / 0	0 / 0	0 / 0	6 / 4	57 / 52
Hylte	1 / 1	8 / 4	0 / 0	0 / 0	0 / 0	0 / 0	9 / 5	22 / 19
Totalt	16 / 16	35 / 28	0 / 0	1 / 0	0 / 0	1 / 0	53 / 44	455 / 462

Enligt Socialstyrelsens statistik per *1 november 2004 och ** 1 november 2005.

Av de barn och ungdomar i Halland som hade IP 2005 tillhörde 96 % personkrets 1. År 2006 var motsvarande andel 100 %.

Vuxna

Kommunsammanställning över antal IP fördelat på personkrets, kön, år och antal personer med insatser enligt LSS

Av Socialstyrelsens undersökning (2003) framgår att drygt 2 400 vuxna personer, 20 år och äldre, hade IP enligt LSS 2003. Det innebär att drygt 7 % av dem som hade en insats enligt LSS från kommunen också hade IP. Knappt 86 % med IP var personer som tillhörde personkrets 1. Knappt 10 % tillhörde personkrets 3 och resterande 5 % personkrets 2.

	Personkrets 1 antal IP fördelat på kön 2005/2006		Personkrets 2 antal IP fördelat på kön 2005/2006		Personkrets 3 antal IP fördelat på kön 2005/2006		Totalt antal IP fördelat per kommun 2005/2006	Antalet personer med insats enligt LSS fördelat per kommun *2005/ **2006
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män		
Kungsbacka	4 / 2	7 / 7	0 / 0	0 / 0	0 / 0	0 / 0	11 / 9	136 / 154
Varberg	18 / 14	10 / 11	2 / 1	3 / 2	1 / 1	3 / 1	37 / 30	200 / 195
Falkenberg	13 / 19	5 / 12	0 / 0	0 / 0	0 / 0	0 / 0	18 / 31	198 / 207
Halmstad	4 / 5	2 / 4	0 / 0	1 / 1	1 / 1	3 / 2	11 / 13	360 / 365
Laholm	3 / 8	6 / 6	0 / 0	0 / 0	0 / 0	0 / 0	9 / 14	104 / 99
Hylte	1 / 0	3 / 3	0 / 0	0 / 1	0 / 0	0 / 0	4 / 4	27 / 30
Totalt	43 / 48	33 / 43	2 / 1	4 / 4	2 / 2	6 / 3	90 / 101	1 025 / 1 050

Enligt Socialstyrelsens statistik uppgifter per *1 november 2004 och **1 november 2005.

I Halland hade år 2005 8,8 % av de vuxna med insats enligt LSS också IP och år 2006 hade 9,6 % IP. År 2005 tillhörde 84 % och år 2006 90 % av de personer som hade IP personkrets 1.

Rutiner för information om möjligheten att begära IP

Kungsbacka har inte någon skriftlig rutin för närvarande. Information lämnas i samband med övriga upplysningar om lagstiftning och de insatser enligt LSS som finns att ansöka om.

Varberg har ett skriftligt informationsmaterial. Muntlig information ges t ex i samband med hembesök.

Falkenberg har en broschyr om LSS samt information om IP. Socialförvaltningen uppger att rutinen för IP är föremål för omarbetning.

Halmstad uppger att information om IP ges i samband med övrig information om LSS samt vid beslut om sådan insats. Fortlöpande information ges även i samband med uppföljning och omprövning av insatser. Särskilt informationsblad finns att dela ut.

Laholm har skriftlig information och muntlig information ges i samband med att någon insats söks enligt LSS.

Hylte har ingen skriftlig information. Den enskilde eller anhöriga får ansöka om IP.

Dokumentation

Kungsbacka uppger att protokoll skrivs efter varje IP-möte och skickas till samtliga medverkande.

Varberg dokumenterar i sitt dokumentationssystem.

Falkenberg dokumenterar IP efter överenskommelse med brukaren eller dennes företrädare. Planen dokumenteras i dokumentationssystemet. Original skickas till berörda för underskrift. IP i original till den enskilde/god man och kopia till förvaltningen som förvaras i brukarens akt.

Halmstad anger att vid planeringstillfället utses ansvarig för att skriva ner IP, oftast är det handläggaren. Planen undertecknas av den enskilde och/eller god man varefter den distribueras till överenskomna personer. IP dokumenteras i dokumentationssystemet. En undertecknad kopia finns i pappersjournalen.

Laholm dokumenterar IP i sitt dokumentationssystem. Berörda skriver under planen och därefter förvaras originalet i akten och kopia på IP tillställs de närvarande.

Hylte dokumenterar IP i sitt dokumentationssystem.

LÄNSSTYRELSENS KOMMENTARER

Socialstyrelsens tidigare projekt visade att ett förhållningssätt i kommunerna kan vara att handläggarna avvaktar. De väntar på att den enskilde ska ta initiativ, utifrån lagtextens formulering att det är den enskilde som ska begära IP. Arbetet med IP kan även återspegla hur man i den enskilda kommunen ser på handläggarens uppgift. Om handläggarens uppgift enbart är att utreda och fatta beslut är förståelsen i organisationen troligen liten för att arbetet med IP är ett processinriktat arbete där det handlar om att över tid följa den enskilde, dennes behov och önskemål, verkställighet av insatserna samt uppföljning och utvärdering.

Skillnader mellan kommuner gällande IP

Samtliga kommuner i länet arbetar med IP. Andelen IP för dem som hade insats enligt LSS år 2005 varierade från 3,4 till 26,5 % samt uppgick för länet till 9,7 %. För år 2006 varierade andelen personer med IP av dem som hade LSS-insatser från 3,1 till 18,4 % samt uppgick för länet till 9,6 %. Länet som helhet visar en ringa antalsmässig ökning mellan 2005 och 2006 när det gäller personer med IP men även antalet personer med insatser enligt LSS har ökat något.

Mellan länets kommuner råder vissa skillnader. Falkenberg och Laholm är de kommuner i länet där antalet IP ökat mellan 2005 och 2006. Antalet IP rörande barn och ungdomar har minskat

med nio för länet som helhet mellan 2005 och 2006, men ökat i Falkenberg och Kungsbacka om än i ringa omfattning.

Könsmässiga skillnader vad gäller IP

Av undersökningen framgår inte att det råder någon direkt könsmässig skillnad vad gäller antalet vuxna som har IP. Däremot visar det sig att det är ungefär dubbelt så många pojkar som flickor som har IP. Orsakerna därtill har inte analyserats inom ramen för undersökningen, men det är viktigt att notera denna skillnad. Det finns också anledning att uppmärksamma denna skillnad i olika sammanhang för att försöka finna orsakerna till förhållandet.

Få IP i personkrets 2 och 3

Andelen personer med IP är liten i personkrets 2 och 3 jämfört med personkrets 1.

Information

Länsstyrelsen vill trycka på betydelsen av att information om IP ges och att kommunerna ger handläggarna förutsättningar och arbetsutrymme för att arbeta med IP. Det är, enligt Länsstyrelsen, viktigt att arbetet med IP fortsätter och att antalet sådana planer ökar i syfte att stärka den enskildes delaktighet och självbestämmande samt få till stånd den samordning och samverkan som kan behövas. Detta är särskilt angeläget i de kommuner som bland dem som får insats enligt LSS har en låg andel eller som har minskat andelen IP mellan 2005 och 2006. Fler personer skulle kunna antas vara i behov av IP men de måste då få kunskap och information om möjligheten att kunna begära en sådan.